

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Lina Levin

DOM
 2013-05-23
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 4550-12
 Enhet 2

SÖKANDE

KontorsCenter i Hudiksvall AB, 556259-7863
 Box 1062
 824 12 Hudiksvall

Ombud: Advokat Lena Kvillerud
 Ahlford Advokatbyrå AB
 Box 644
 651 14 Karlstad

MOTPARTER

1. Landstinget Dalarna
 Box 712
 791 29 Falun

2. Kinnarps AB
 521 88 Kinnarp

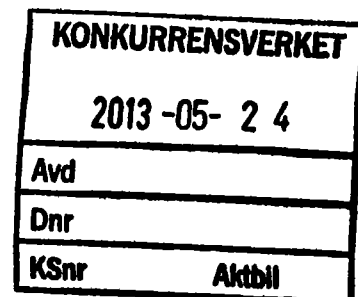
Ombud: Advokat Pernilla Larsson
 Gärde Wesslau Advokatbyrå i Jönköping HB
 Box 684
 551 19 Jönköping

SAKEN

Ansökan om överprövning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Landstinget ska genomföra en ny anbudsutvärdering utan beaktande av Kinnarps AB:s anbud.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Landstinget Dalarna (Landstinget) genomför genom öppet förfarande en upphandling av "Miljömöbler och miljöbelysning", diarienummer LD P2/01632. Tilldelningsbeslut fattades den 8 oktober 2012, varvid Kinnarps AB (Kinnarps) tilldelades kontraktet.

KontorsCenter i Hudiksvall AB (Bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudsutvärderingen ska göras om utan beaktande av Kinnarps anbud, varvid Bolaget tilldelas kontraktet. I andra hand yrkar Bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Bolaget i huvudsak att Kinnarps anbud inte uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och att utvärderingsmodellen lämnat utrymme för godtyckliga bedömningar.

Landstinget bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak att Kinnarps anbud uppfyller samtliga krav i upphandlingen samt att upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU.

Kinnarps bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak att Kinnarps anbud uppfyller samtliga i upphandlingen ställda krav, vilket också bekräftas i anbudet.

PARTERNAS ARGUMENTATION

Bolaget har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Landstinget har i förfrågningsunderlaget krävt att anbudsgivaren ska styrka flertalet av de obligatoriska kraven genom att redovisa underlag. Av punkt 2.2.4 i kravspecifikationen framgår att för typrummen ska produktbeskrivning ingå i anbudet som styrker att de offererade produkterna uppfyller de ställda kraven. Punkten 2.2.6 anger att de offererade produkterna ska ingå i leverantörens ordinarie sortiment. Punkten 2.1.1 anger att officiella prislistor ska bifogas på de miljömöbler som offereras i typrummen. Landstinget har en skyldighet att vid utvärderingen av anbuderna jämföra uppgifterna i

anbudet med de bilagor som enligt förfrågningsunderlaget skulle ges in, för att försäkra sig om att uppgifterna i anbudet är riktiga. Landstinget kan inte enbart förlita sig på Kinnarps lämnade uppgifter när begärda handlingar inte bifogats anbudet. De produkter som Bolaget framfört invändningar mot ingår samtliga i de så kallade typrummen.

Den av Kinnarp offererade soffan Liston är inte en sektionsoffa eller balksoffa som det ska vara enligt punkt 12.2 i kravspecifikationen. En sektionsoffa eller balksoffa ska vara byggbar. En sådan soffa är en möbel som består av lös- tagbara/kopplingsbara och på andra sätt kombinerbara sektioner. Kinnarps anger inte heller på sin egen hemsida att Liston skulle vara en sektionsoffa som de gör med andra soffor i sortimentet.

Den soffa som offereras enligt punkt 12.2 i kravspecifikationen ska även finnas som fätölj. Den av Kinnarp offererade fätöljen Liston finns inte med i prislistan och det framgår inte heller att den ingick i det ordinarie sortimentet, vilket var ett krav enligt förfrågningsunderlaget. Kinnarps har inte heller bifogat föreskrivit produktblad till anbudet. Landstinget borde därmed ha ifrågasatt riktigheten av Kinnarps uppgifter och ålagts en mer långtgående utredningsskyldighet. Vid förfrågan till Kinnarps återförsäljare har också bekräftats att Liston inte finns som fätölj. Det är därmed styrkt att fätöljen Liston inte finns i det ordinarie sortimentet, vilket är ett krav enligt avsnitt 2.2.6 i kravspecifikationen. Den ingår inte heller i prislistan vilket är ett obligatoriskt krav enligt avsnitt 5.2 i de administrativa föreskrifterna. Den nu presenterade produktbeskrivningen är fabricerad för nu aktuellt ändamål, vilket är möjligt då det är Kinnarps egen produkt. Det kan också vara så att fätöljen idag finns i sortimentet, men att så inte var fallet då anbudet lämnades.

Kinnarps har offererat karmstolen Ester från leverantören Inoff såvitt avser punkterna 11.5, 13.5, 16.6 och 17.3 i kravspecifikationen. Landstinget borde ha ifrågasatt riktigheten av Kinnarps uppgifter eftersom det av de

produktblad som Kinnarp gett in inte framgår att karmstolen Ester finns med förhöjd sitthöjd om minst 500 mm eller att den omfattades av leverantörens standardsortiment. Stolen fanns inte heller i den officiella prislistan som skulle bifogas anbudet. Vid kontakt med leverantören Inoff har leverantören bekräftat att karmstolen inte finnas med förhöjd sitthöjd.

Vad gäller yrkandet om att upphandlingen ska göras om har Bolaget anfört följande. Bolaget anser att utvärderingsmodellen lämnar utrymme för godtyckliga bedömningar eftersom anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav har godkänts med stöd av egna uppgifter utan att de i förfrågningsunderlaget efterfrågade prislistorna och produktbladen har presenterats för samtliga offererade produkter.

Landstinget har till stöd för sin inställning anfört i huvudsak följande.

Kinnarps har i sitt anbud bekräftat att de obligatoriska kraven i punkt 12.2 i kravspecifikationen är uppfyllda. Det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget att det finns något krav på löstagbara/kopplingsbara delar. Anbudet från Kinnarps uppfyller därmed det obligatoriska kravet.

Vidare har Kinnarps i sitt anbud bekräftat att kraven i avsnitt 12.3 i kravspecifikationen är uppfyllda. Offererad produkt har efter förtydligande från Kinnarp den 1 oktober 2012 bekräftats ingå i deras ordinarie sortiment. Anbudet från Kinnarps uppfyller därmed det obligatoriska kravet.

Kinnarps har också i sitt anbud bekräftat att kravet i avsnitt 17.3 i kravspecifikationen på förhöjd sitthöjd är uppfyllt. Anbudet från Kinnarps uppfyller därmed de obligatoriska kraven.

Av praxis framgår att det inte finns något krav på att uppfyllandet av ett obligatoriskt krav ska bevisas utan det räcker med att leverantören i sitt anbud bekräftar att det obligatoriska kravet är uppfyllt. Vidare framgår av praxis att den upphandlande myndighetens skyldighet att kontrollera upp-

gifter i ett anbud i vart fall inte sträcker sig längre än att myndigheten jämför uppgifter i anbud med de krav som ställs i förfrågningsunderlaget. Den omständigheten att det under överprövningsprocessen framgår att ett krav inte är uppfyllt kan inte medföra att anbudet ska uteslutas från anbudsutvärderingen.

Kinnarps har till stöd för sin inställning anfört i huvudsak följande.

Samtliga produkter som Kinnarp offererat finns i Kinnarps sortiment och är tillgängliga vid avtalsstart, vilket är kravet enligt punkt 3.9 i de administrativa föreskrifterna.

Bolagets påstående om att soffan ska ha löstagbara/kopplingsbara delar saknar stöd i förfrågningsunderlaget. Den av Kinnarp offererade soffan uppfyller samtliga specifika krav som Landstinget ställt på soffan.

Bolaget har felaktigt angett att soffan Liston inte går att få som fåtölj. Såsom Kinnarps angett i sitt förtydligande till Landstinget ingår fåtöljen Liston i det ordinarie sortimentet. Av utrymmesskäl kan inte alla produkter i samtliga material, utförande och mått finnas i samma prislista. Liston finns som fåtölj, vilket framgår av bilagt produktblad avseende "Liston 911A, komplett fåtölj med armstöd".

Landstinget har ställt krav på att den offererade stolen ska finnas med förhöjd sitthöjd. Den produkt som efterfrågas i typrummet är dock en stol med normal sitthöjd och det är således enbart denna stol som omfattas av produktkraven. Kinnarps har bekräftat att stolen Ester uppfyller kravet om förhöjd sitthöjd och har också i sin tur fått detta bekräftat av tillverkaren Inoff, vilket framgår av bilagd handling.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

I de administrativa föreskrifterna anges bl.a. följande.

Punkt 3.9 Tillgänglighet

Erbjudna produkter ska finnas tillgängliga vid avtalsstart samt kunna visas upp vid anmodan under utvärderingsarbetet.

Punkt 5.1 anbudspriser

Krav: Anbudspriser ska anges som en rabatt eller påslag, i procent, på tillverkarnas ordinarie brutto- eller nettoprislistor för år 2012.

Punkt 5.2 Prislistor/broschyror/kataloger

Krav: Leverantör ska bifoga broschyrer och ordinarie brutto/nettoprislistor för 2012 på föreslagna möbler i typrummen. Övriga prislistor och kataloger behöver inte bifogas utan ska kunna erhållas vid ett senare skede.

Krav: Leverantör ska ange samma benämningar och artikelnummer i anbudet som de som används i medsända broschyrer och prislistor.

I kravspecifikationen för upphandlingen anges bl.a. följande.

1.1 Obligatoriska krav och utvärderingskriterier

Samtliga obligatoriska krav och utvärderingskriterier avseende miljömöbler och miljöbelysning framgår av denna kravspecifikation.

2.2 Övrigt, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Övrigt
2.2.4	För samtliga offererade produkter i typrummen ska produktbeskrivning ingå i anbudet som styrker att de offererade produkterna uppfyller de ställda kraven. Beskrivningen ska innehålla den information om produkten som efterfrågas. Beskrivningen ska innehålla ett färgfoto/broschyren på var och en av de offererade produkterna. Broschyren kommer att användas vid utvärdering av typrummen. Broschyren ska visa den möbel som offereras i typrummet.
2.2.6	De offererade produkterna ska ingå i leverantörens ordinarie sortiment

12.2 Soffa sektion/balk, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Väntrum 1
12.2.1	Ska ha en sitthöjd på ca 440-500mm
12.2.2	Ska ha utförande: -Oklädd
12.2.3	Ska vara bok, björk eller annat likvärdigt träslag alternativt med stativ av lackad metall
12.2.4	Ska finnas som fätölj
12.2.5	Armstöd ska finnas

12.3 Fåtölj, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Väntrum 1
12.3.1	Ska ha en sitthöjd på ca 440-500mm
12.3.2	Ska vara i samma serie som soffa sektion/balk
12.3.3	Ska vara bok, björk eller annat likvärdigt träslag
12.3.4	Armstöd ska finnas
12.3.5	Ska ha utförande: -Oklädd

13.5 Karmstol, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Väntrum 2
13.5.7	Ska finnas med högre sitthöjd

16.6 Karmstol, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Dagrum 1
16.6.8	Ska finnas med högre sitthöjd

17.3 Karmstol, obligatoriska krav

Nr	Obligatoriska krav Dagrum 2
17.3.8	Ska finnas med högre sitthöjd

I frågor och svar, fråga 1, har Landstinget på frågan vad som avses med högre sitthöjd enligt punkt 17.3.8 i kravspecifikationen svarat att punkten ändras till ”Ska finnas i sitthöjd 500 mm eller högre”.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter talan grundar sig på (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Landstinget har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § lagen [2007:1091] om offentlig upphandling, LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

När en anbudsgivare som i förevarande fall gör gällande flera skäl för ingripande enligt LOU bör förvaltningsrätten i första hand pröva de grunder som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Förvaltningsrätten har därför först att pröva Bolagets invändning om att den valda utvärderingsmodellen lämnat utrymme för godtyckliga bedömningar. Förvaltningsrätten konstaterar härvid att Bolaget inte lagt tyngdpunkten i sin argumentation på denna fråga och anser med beaktande av vad som anförts i denna del att det inte är visat att upphandlingsförfarandet brustit i transparens eller förutsebarhet. Skäl att förordna att upphandlingen ska göras om föreligger därför inte.

Vad härefter gäller frågan om det vinnande anbudet från Kinnarps uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Principen om likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar. För att alla leverantörer ska kunna anses ha haft lika förutsättningar vid en offentlig upphandling måste utvärderingen göras efter de krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Den upphandlande myndigheten ska tilldela kontrakt i en upphandling enligt den utvärderingsgrund som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget. Den upphandlande myndigheten får inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget.

Av kravspecifikationen punkt 12.2 framgår att efterfrågad soffa i typrummet "Väntrum 1" ska vara en sektions- eller balksoffa. Bolaget har uppgett att den av Kinnarps offererade soffan Liston 913A varken är en sektions- eller balksoffa då den inte är bygg- eller kopplingsbar. Landstinget och Kinnarps har mot detta uppgett att det inte förelegat ett obligatoriskt krav på att soffan skulle vara bygg- eller kopplingsbar, utan hävdatt att den av Kinnarps offererade soffan uppfyller de krav som efterfrågas i kravspecifikationen. Enligt förvaltningsrättens uppfattning får det anses ligga i begreppet "sektions- eller balksoffa" att soffan på något sätt ska vara byggbar

alternativt kopplingsbar. Vid dessa förhållanden och då Landstinget inte närmare har redogjort för vad som är särpräglat för en "sektions- eller balksoffa" trots Bolagets invändning i denna del, finner förvaltningsrätten att beskrivningen av produkten får anses innefatta det krav som Bolaget gjort gällande. Då Landstinget frånfallit detta krav vid utvärderingen har likabehandlingsprincipen överträtts. Mot denna bakgrund och då Kinnarps inte uppfyllt det obligatoriska kravet föreligger skäl för ingripande enligt LOU.

Enligt punkt 12.2.4 ska den offererade soffan även finnas som fåtölj i ovannämnda typrum. I punkt 12.3 i kravspecifikationen specificeras den upphandlande myndighetens krav på fåtöljen. Vidare framgår av punkt 2.2.4 i kravspecifikationen och punkt 5.2 i de administrativa föreskrifterna att leverantören ska bifoga produktbeskrivning, broschyrer och ordinarie brutto/nettoprislistor för 2012 på föreslagna möbler i typrummen. Det är således enligt förvaltningsrättens mening ett obligatoriskt krav att leverantören till anbudet ska bifoga produktbeskrivning, broschyrer och ordinarie brutto/nettoprislistor för 2012 för offererad fåtölj i typrum "Väntrum 1" avseende punkt 12.2.4 och 12.3. Av utredningen i målet framgår att Kinnarps till sitt anbud varken bifogat ordinarie prislistor eller produktblad avseende den offererade fåtöljen Liston 911A. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Kinnarps inte uppfyllt de obligatoriska kraven på att ge in efterfrågade handlingar avseende offererad fåtölj. Den omständigheten att Kinnarps i sitt anbud och i förtydligande till Landstinget bekräftat att fåtöljen uppfyller samtliga krav samt att Kinnarps under målets handläggning hos förvaltningsrätten kommit in med efterfrågat produktblad föranleder ingen annan bedömning, då det tydligt framgår av förfrågningsunderlaget att det är ett obligatoriskt krav att efterfrågade handlingar ska ingå i anbudet. Det finns således skäl för ingripande även på denna grund.

Vidare efterfrågas i punkterna 13.5, 16.6 och 17.3 i kravspecifikationen en karmstol för tre olika typrum som enligt punkterna 13.5.7, 16.6.8 och

17.3.8 även ska finnas med förhöjd sitthöjd om 500 mm eller högre. Med beaktande av punkt 2.2.4 i kravspecifikationen och punkt 5.2 i de administrativa föreskrifterna är det således ett obligatoriskt krav i upphandlingen att det i anbudet ska ingå en produktbeskrivning/broschyr av vilken det framgår att offererad karmstol även finns med förhöjd sitthöjd. Av utredningen i målet framgår att den av Kinnarps bifogade produktbeskrivningen avseende karmstolen Ester inte innehåller någon uppgift om att stolen går att få med förhöjd sitthöjd. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Kinnarps inte uppfyllt de obligatoriska kraven på att ge in handlingar som innehåller efterfrågade uppgifter avseende offererad stol i punkt 17.3. Den omständigheten att Kinnarps i sitt anbud och i förtydligande till Landstinget bekräftat att stolen går att få med förhöjd sitthöjd föranleder ingen annan bedömning, då det tydligt framgår av förfrågningsunderlaget att det är ett obligatoriskt krav att efterfrågad information ska framgå av de handlingar som ingår i anbudet. Det finns således skäl för ingripande också på denna grund.

Med beaktande härav anser förvaltningsrätten att Landstinget agerat i strid med likabehandlingsprincipen då Landstinget utvärderat och antagit Kinnarps anbud. Bolaget får till följd av detta anses ha lidit eller riskerat att lida skada. Redan på denna grund finns skäl för ingripande enligt LOU. Det saknas därför anledning för förvaltningsrätten att pröva vad Bolaget anfört om bristerna i upphandlingen i övrigt. Eftersom bristerna i upphandlingsförfarandet inte är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet, är rättelse en tillräckligt ingripande åtgärd (jfr RÅ 2005 ref. 47). Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att Landstinget ska genomföra en ny anbudsutvärdering utan beaktande av Kinnarps anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (3109/1C LOU)

Karin Forslund Johansson

rådman